

Taristuministri määruse „Registreerimistasu tagastamise taotluse esitamise ja registreerimistasu tagastamise kord“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Liiklusseaduse 12³. peatükiga kehtestatakse mootorsõiduki registreerimistasu tasumise kohustus, tasu määrad ja makstud tasu tagastamise alused. Liiklusseaduse §-s 190²⁷ on sätestatud üldised alused registreerimistasu tagastamise kohta, mida seadusandja on pidanud vajalikus täpsustada ministri määrusega. Eelnõukohase määruse eesmärk on kehtestada liiklusseaduse § 190²⁷ lõike 5 alusel selge ja üheselt mõistetav kord registreerimistasu tagastamise taotluse esitamiseks ning registreerimistasu tagastamiseks.

Määruses nähakse ette:

- registreerimistasu tagastamise alused;
- Transpordiameti kohustus teavitada registreerimistasu tagastamise võimalusest;
- tagastamise taotluse esitamise tähtajad;
- tagastamise taotluse esitamise viis ja taotluse sisu;
- registreerimistasu tagastamise tähtaeg.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kliimaministeeriumi teede- ja raudteosakonna veondus- ja liiklusvaldkonna juht Margus Tähepõld (margus.tahepold@kliimaministeerium.ee, 625 6490). Eelnõu õigusekspertiisi tegi õigusosakonna nõunik Mari-Liis Kupri (mari-liis.kupri@kliimaministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeleteimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Mari Koik (mari.koik@justdigi.ee).

1.3. Märkused

Eelnõuga antakse liiklusseaduse § 190²⁷ lõike 5 volitusnormi kohane määrus.

Eelnõu ei ole seotud teiste menetluses olevate eelnõudega.

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb seitsmest paragrahvist.

Paragrahv 1 sätestab määruse reguleerimisala, milleks on registreerimistasu tagastamise taotluse esitamise ja registreerimistasu tagastamise kord. Säte näeb ette määruse kohaldamisala ning on oma olemuselt tehniline.

Paragrahviga 2 sätestatakse registreerimistasu tagastamise alused. Registreerimistasu tagastatakse sõiduki liiklusregistrist kustutamisel, kui sõiduk võetakse kasutusele väljaspool Eestit, samuti juhul, kui registreerimistasu on ekslikult tasutud ettenähtust enam. Sätestatakse ka põhimõtte, et Transpordiamet tagastab registreerimistasu üksnes isiku taotluse alusel, mis võimaldab hinnata tagastamise aluste täitmist ning vajaduse korral põhjendada ka tagastamisest keeldumist. Isiku taotluseta ei oleks Transpordiametil ka teada pangakonto andmeid, kuhu tagastus teha.

Paragrahviga 3 sätestatakse registreerimistasu tagastamise võimalusest teavitamise kord. Transpordiamet peab registreerimistasu tagastamise võimalusest teavitama viie tööpäeva jooksul pärast kustutamistoimingut isikut, kes oli sõiduki viimane omanik või kellele sõiduk oli enne kustutamist võõrandatud, kuid kelle puhul ei ole omanikuvahetust lõpuni viidud. Selline lahendus arvestab praktikas ette tulevaid olukordi, kus sõiduk võõrandatakse eesmärgiga viia see Eestist välja. Lisaks sätestatakse, et kui Transpordiamet ise tuvastab, et isik on ekslikult tasunud registreerimistasu enam, teavitab ta sellest registreerimistasu tasunud isikut. Siia alla kuuluvad juhud, kus tuvastatakse tasumine suuremas summas, kui seaduses sätestatud määrad ette näevad, või juhud, kus Transpordiamet tuvastab, et tasu arvutamise aluseks olnud sõiduki andmed ei olnud korrektsed, ja parandab neid nii, et arvutamisel saadav tasu määr on väiksem, kui on tasutud.

Paragrahviga 4 sätestatakse registreerimistasu tagastamise taotluse esitamise tähtaeg. Paragrahviga kehtestatakse taotluse esitamise tähtajad sõltuvalt registreerimistasu tagastamise alusest. Sõiduki Eestist väljaviimise korral tuleb taotlus esitada 60 päeva jooksul sõiduki liiklusregistrist kustutamisest arvates vastavalt liiklusseaduse § 190²⁷ lõikele 1. Ettenähtust enam registreerimistasu tasumise korral tuleb taotlus esitada esimesel võimalusel pärast sellest asjaolust teada saamist.

Paragrahviga 5 sätestatakse, kuidas selgitatakse välja ettenähtust enam tasutud registreerimistasu. Transpordiamet arvutab ettenähtust enam tasutud registreerimistasu suuruse, lähtudes registreerimistoimingu ajal või registreerimistasuga omanikuvahetuse ajal kehtinud tasumääradest ning liiklusseaduse 12³. peatüki sätetest. See tagab õiguspärase ja üheselt mõistetava tagastusmenetluse.

Paragrahviga 6 sätestatakse registreerimistasu tagastamise taotluse esitamise viis ja taotluse sisu. Paragrahv näeb ette taotluse esitamise viisid ning taotluses esitatavad andmed. Taotluse saab esitada Transpordiameti e-teenuste infosüsteemi kaudu või Transpordiameti büroos. Loeteluna on sätestatud taotluses esitatavad minimaalsed andmed, sealhulgas taotleja nimi, sõiduki registreerimisnumber ja pangakonto number. Taotleja soovil võib märkida ka viitenumbri, mis võib juriidilisele isikule olla vajalik.

Paragrahviga 7 sätestatakse registreerimistasu tagastamise tähtaeg, milleks on kümme tööpäeva alates nõuetekohase taotluse saamisest. Registreerimistasu tagastatakse taotluses märgitud pangakontole. Kümme päeva on piisav aeg, et Transpordiamet jõuaks taotluse läbi vaadata, andmed Riigikassale esitada ning Riigikassa omalt poolt tagasimakse vormistada.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrusel ei ole otsest puutumust Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

4.1. Mõju isikutele

Määrus suurendab registreerimistasu tagastamise menetluse õigusselgust ja arusaadavust ning aitab isikutel paremini mõista oma õigusi ja kohustusi.

4.2. Mõju riigiasutustele

Mõju Transpordiameti töökorraldusele on mõõdukas ja pigem positiivne, kuna selge menetluskord vähendab vaidlusi ja lisaselgituste vajadust.

Määruse rakendamine ei too kaasa riigieelarvelisi lisakulusid ega lisatöökoormust võrreldes kehtiva praktikaga, vaid koondab senised menetlussammud ühtseks ja arusaadavaks korraks.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa lisakulusid. Määrusega sätestatakse õigusaktis Transpordiameti praegune registreerimistasu tagastamise praktika.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks Transpordiametile eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu.